

Σχέδιο μετριασμού των επιπτώσεων από την αύξηση των επισκεπτών

Δράση C.2.3

Έργο iLIFE-TROODOS

Εθνικό Δασικό Πάρκο Τροόδους: Προώθηση φυσικών αξιών και οικοσυστημικών υπηρεσιών

Λευκωσία

2019

Το παρόν κείμενο εκπονήθηκε από το Πανεπιστήμιο Frederick στο πλαίσιο του έργου LIFE16 GIE/CY/000709 με τίτλο «Εθνικό Δασικό Πάρκο Τροόδους: Προώθηση φυσικών αξιών και οικοσυστημικών υπηρεσιών». Το Έργο συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση στο πλαίσιο του προγράμματος LIFE.

The present report has been prepared by Frederick University within the framework of the project LIFE16 GIE/CY/000709 entitled 'Troodos National Forest Park: Promoting natural values and Ecosystem Services'. The Project is co-funded by the European Union in the framework of the project LIFE.

Η πλήρης αναφορά στο παρόν κείμενο είναι:

Τζωρτζή Α. 2019. Σχέδιο μετριασμού των επιπτώσεων από την αύξηση των επισκεπτών. Πανεπιστήμιο Frederick. Λευκωσία.

This document may be cited as follows:

Tziortzi A. 2019. Mitigation plan for visitors' pressures. Frederick University. Nicosia.

Συνεργαζόμενοι Φορείς

Περιεχόμενα

English Summary	3
1. Εισαγωγή.....	4
2. Γενικός στόχος του Σχεδίου Μετριασμού	4
3. Φιλοσοφία και στόχος του έργου iLIFE-TROODOS	5
4. Καταγραφή επισκεπτών στην περιοχή	5
5. Διοχέτευση της ροής των επισκεπτών.....	5
6. Σχεδιασμός μηνυμάτων του προγράμματος.....	6
7. Χρονική τοποθέτηση και ένταση των μηνυμάτων της επικοινωνιακής εκστρατείας.....	6
Παράρτημα Ι.....	7

Mitigation plan for visitors' pressures

English Summary

Sub-action C.2.3 'Mitigation plan for visitor's pressures' aims to alleviate any pressures from the increased number of people to the environment of Troodos National Forest Park (TNFP). The mitigation plan's recommendations are based on the results of the surveys (sub-action C.2.1) and the recording of visitors to the area. Recording of the number of visitors during random days (36 days/ year) are being undertaken at 'Platania' and 'Livadi tou Pasia' picnic sites, at the Troodos Environmental Information Center, at the Troodos Geopark Visitor Centre and at 'Kalidonia' and 'Persefoni' nature trails.

According to the mitigation plan:

- a. The first year's recordings of the number of visitors will be the baseline for any future increase in the number of visitors at the TNFP.
- b. The collection and analysis of annual surveys data (telephone surveys and interviews) has not shown so far any concern or need for action.
- c. There is no need for any measures/ actions to be undertaken at this point.
- d. Places for recreational activities, like picnic sites, playgrounds, nature trails and camping sites are very useful in order to attract people and thus mitigate possible negative impacts from visiting/ use of other 'sensitive' areas.
- e. If at any stage of the evaluation a deviation from the expected results is observed, the necessary modifications will be made to improve the communication content of the project.
- f. If at any case there'll be any disproportionate increase regarding the number of visitors at the TNFP during specific periods of time following the project's campaign, there will be an intervention at the campaign.

Σχέδιο μετριασμού των επιπτώσεων από την αύξηση των επισκεπτών

Δράση C.2.3

1. Εισαγωγή

Το παρόν αποτελεί το παραδοτέο με τίτλο «Σχέδιο μετριασμού των επιπτώσεων από την αύξηση των επισκεπτών», όπως προνοείται στη Δράση Γ.2 (Παρακολούθηση των επιπτώσεων του έργου) του έργου iLIFE-TROODOS. Η Δράση Γ.2 αποσκοπεί στην παρακολούθηση/ αξιολόγηση του αντίκτυπου του έργου στις ομάδες στόχους, στην τοπική οικονομία και στον πληθυσμό της περιοχής εντός ή πλησίον του Εθνικού Δασικού Πάρκου Τροόδους.

Η παρούσα έκθεση αφορά στη Δράση Γ.2.3 και συγκεκριμένα στην ανάπτυξη σχεδίου μετριασμού των επιπτώσεων από την αύξηση του αριθμού των επισκεπτών στο περιβάλλον του Εθνικού Δασικού Πάρκου Τροόδους (ΕΔΠΤ). Οι συστάσεις/ μέτρα που προτείνονται βασίζονται στα αποτελέσματα των καταμετρήσεων των επισκεπτών στην περιοχή του ΕΔΠΤ (καταμέτρηση του αριθμού επισκεπτών 36 μέρες ανά έτος στους εκδρομικούς χώρους «Πλατάνια» και «Λιβιάδι του Πασιά», στο Κέντρο Περιβαλλοντικής Ενημέρωσης Τροόδους, στο Κέντρο Επισκεπτών Γεωπάρκου Τροόδους και στα μονοπάτια μελέτης της φύσης «Καληδόνια» και «Περσεφόνη».

2. Γενικός στόχος του Σχεδίου Μετριασμού

Στόχος του σχεδίου είναι η αποφυγή ενδεχόμενων αρνητικών επιπτώσεων στο φυσικό περιβάλλον λόγω της αύξησης των επισκεπτών στην περιοχή ως αποτέλεσμα της εφαρμογής του έργου iLIFE-TROODOS. Το σχέδιο στηρίζεται σε πέντε βασικούς άξονες:

1. την ίδια τη φιλοσοφία και τους στόχους του επικοινωνιακού σχεδίου,
2. την καταγραφή των επισκεπτών στην περιοχή,
3. την οργάνωση του χώρου σε ό,τι αφορά στη διοχέτευση της ροής των επισκεπτών στο ΕΔΠΤ,
4. την ευελιξία στο σχεδιασμό των μηνυμάτων του προγράμματος μετά τον πρώτο έλεγχο της ροής των επισκεπτών στην περιοχή,
5. την αλλαγή στη χρονική τοποθέτηση και ένταση των μηνυμάτων της επικοινωνιακής εκστρατείας του προγράμματος.

3. Φιλοσοφία και στόχος του έργου iLIFE-TROODOS

Το έργο iLIFE-TROODOS επιδιώκει να συμβάλει στην αύξηση της γνώσης και πληροφόρησης, σχετικά με τις φυσικές αξίες του ΕΔΠΤ και τις οικοσυστημικές υπηρεσίες για τις οποίες συμπεριλήφθηκε στο δίκτυο Natura 2000, προβάλλοντας και υπογραμμίζοντας τα κοινωνικό-οικονομικά οφέλη των οικοσυστημικών υπηρεσιών, που παρέχονται από το ΕΔΠΤ και από το Δίκτυο γενικότερα. Οι επικοινωνιακοί στόχοι που έχουν τεθεί (πάνω στους οποίους βασίζονται τα επικοινωνιακά μηνύματα της εκστρατείας) αφορούν:

- α) στη δημιουργία γνώσης για τις φυσικές αξίες του ΕΔΠΤ, για τις οποίες συμπεριλήφθηκε στο δίκτυο Natura 2000, καθώς και για τις οικοσυστημικές του υπηρεσίες,
- β) στη δημιουργία γνώσης για την ανάγκη προστασίας του ΕΔΠΤ και κατ' επέκταση την προστασία του δικτύου Natura 2000 και
- γ) στην αλλαγή των αρνητικών στάσεων των Κυπρίων απέναντι στο δίκτυο Natura 2000 και τις οικοσυστημικές υπηρεσίες.

Με βάση τους στόχους αυτούς, όλα τα μηνύματα που προβάλλονται στο πλαίσιο της επικοινωνιακής εκστρατείας του έργου αναμένεται να καλλιεργήσουν την ευαισθητοποίηση των πιθανών επισκεπτών στην περιοχή για την αξία του ΕΔΠΤ, ούτως ώστε να αποθαρρύνονται οι οποιοσδήποτε αρνητικές συμπεριφορές που ενδεχομένως θα μπορούσαν να έχουν αρνητικό αντίκτυπο στο οικοσύστημα της περιοχής.

4. Καταγραφή επισκεπτών στην περιοχή

Σημαντικό στοιχείο του Σχεδίου Μετριάσμου συνιστά η μέτρηση του αριθμού των επισκεπτών σε 30 (τυχαία επιλεγμένες) διαφορετικές μέρες ανά έτος. Οι μετρήσεις γίνονται στους εκδρομικούς χώρους «Πλατάνια» και «Λιβιάδι του Πασιά», στο Κέντρο Περιβαλλοντικής Ενημέρωσης Τροόδου, στο Κέντρο Επισκεπτών Γεωπάρκου Τροόδου, καθώς και σε δύο μονοπάτια μελέτης της φύσης «Καληδόνια» και «Περσεφόνη». Οι μετρήσεις (2018) που πραγματοποιήθηκαν μέχρι στιγμής παρατίθενται στο Παράρτημα Ι και θα αποτελέσουν τη βάση για να διαφανεί οποιαδήποτε ενδεχόμενη αύξηση του αριθμού των επισκεπτών στην περιοχή κατά τα έτη 2019 και 2020.

Πέραν της καταμέτρησης του αριθμού των επισκεπτών στην περιοχή του ΕΔΠΤ, ενδείξεις για οποιαδήποτε ανησυχητική τάση καταγράφονται και μέσα από τις ετήσιες έρευνες και συνεντεύξεις, όπως αυτές περιγράφονται στη δράση Γ.2.1. Η συλλογή και ανάλυση των δεδομένων δεν έχει δείξει μέχρι στιγμής οτιδήποτε που να προκαλεί ανησυχία ή ανάγκη ανάληψης δράσης.

5. Διοχέτευση της ροής των επισκεπτών

Επιπρόσθετο στοιχείο του Σχεδίου Μετριάσμου αφορά στον τρόπο διαχείρισης/ διοχέτευσης της ροής των επισκεπτών στην περιοχή του ΕΔΠΤ. Συγκεκριμένα, στην ευρύτερη περιοχή του ΕΔΠΤ υπάρχουν πρόνοιες οι οποίες διοχετεύουν τους επισκέπτες σε συγκεκριμένα, ελεγχόμενα, σημεία όπως: α) οργανωμένοι εκδρομικοί χώροι, β) παιδικές χαρές, γ) μονοπάτια μελέτης της φύσης και δ) κατασκηνωτικοί χώροι. Η χρήση

των σημείων αυτών από τους επισκέπτες, ως χώρων αναψυχής, ενδεχομένως να συμβάλλει στον έλεγχο της ροής των επισκεπτών σε άλλες, μη ελεγχόμενες περιοχές και κατ' επέκταση σε μετριασμό πιθανών αρνητικών επιπτώσεων.

6. Σχεδιασμός μηνυμάτων του προγράμματος

Στο πλαίσιο επίτευξης των στόχων του έργου αναφορικά με την προώθηση γνώσης και την ευαισθητοποίηση του κοινού σχετικά με τις φυσικές αξίες και οικοσυστημικές υπηρεσίες του ΕΔΠΤ έγινε επιλογή μιας σειράς μηνυμάτων τα οποία διοχετεύονται στα ακροατήρια στόχους μέσα από διάφορα μέσα, συμβατικά (π.χ. τηλεόραση, ραδιόφωνο) και νεότερα (π.χ. κοινωνικά δίκτυα). Η αποτελεσματικότητα και αξιολόγηση της επίδρασης των μηνυμάτων αυτών ως προς την επίτευξη των επικοινωνιακών στόχων του έργου γίνεται με τον τρόπο που περιεγράφηκε στο σημείο 4 (Καταγραφή επισκεπτών στην περιοχή). Κατά αυτόν τον τρόπο, εάν σε οποιοδήποτε στάδιο της αξιολόγησης παρατηρηθεί απόκλιση από τα προσδοκώμενα αποτελέσματα, θα γίνουν οι απαραίτητες τροποποιήσεις για βελτίωση του επικοινωνιακού περιεχομένου έτσι ώστε να διασφαλιστεί το απαιτούμενο αποτέλεσμα.

7. Χρονική τοποθέτηση και ένταση των μηνυμάτων της επικοινωνιακής εκστρατείας

Επιπρόσθετο στοιχείο του σχεδίου μετριασμού αφορά στον συνεχή έλεγχο της αποτελεσματικότητας του επικοινωνιακού περιεχομένου σε σχέση με τη χρονική περίοδο και την ένταση επικοινωνίας. Τα αποτελέσματα των ετήσιων ερευνών και συνεντεύξεων καθώς και η καταμέτρηση του αριθμού των επισκεπτών αποτελούν στοιχεία του ελέγχου αυτού, έτσι ώστε, σε περίπτωση δυσανάλογης αύξησης του αριθμού των επισκεπτών στο ΕΔΠΤ σε συγκεκριμένες χρονικές περιόδους μετά από έντονη προβολή της εκστρατείας να γίνει παρέμβαση στην ένταση της επικοινωνιακής εκστρατείας, δηλ. μείωση της έντασης σε περιόδους που παρουσιάζουν αυξημένη επισκεψιμότητα και αύξηση της έντασης σε περιόδους μειωμένης επισκεψιμότητας.

Παράρτημα Ι

LIFE16 GIE/CY/000709

iLIFE TROODOS: Action C 2.3. Mitigation Plan for Visitor's Pressure

	Counting Dates	Counting location						
		Troodos Environmental Information Center Ticket Only Info		Troodos Geopark Visitor Center	Platania Picnic Site	Pasia Livadi Picnic Site	Kalidonia Nature Trail	Persefoni Nature Trail
1.	16/05/2018 Wed	10	22	5			130	9
2.	20/05/2018 Sun	---	---	---			334	15
3.	23/05/2018 Wed	10	26	28			195	7
4.	27/05/2018 Sun	---	---	21			361	43
5.	30/05/2018 Wed	8	12	34	16	2	99	11
6.	03/06/2018 Sun	10	11	9	88	21	241	53
7.	06/06/2018 Wed	8	15	---	20	0	181	16
8.	10/06/2018 Sun	13	26	2	120	30	415	28
9.	13/06/2018 Wed	9	26	---	16	4	148	17
10.	17/06/2018 Sun	6	17	15	200	43	334	39
11.	20/06/2018 Wed	6	21	4	170	52	149	2
12.	24/06/2018 Sun	7	18	8	150	38	364	24
13.	27/06/2018 Wed	---	16	39	18	6	223	14
14.	01/07/2018 Sun	35	22	---	150	40	451	42
15.	04/07/2018 Wed	---	26	7	16	6	208	41
16.	08/07/2018 Sun	25	18	2	140	31	542	52
17.	11/07/2018 Wed	10	21	41	16	4	229	109
18.	15/07/2018 Sun	11	23	16	410	112	592	69
19.	18/07/2018 Wed	4	22	51	22	6	292	54
20.	22/07/2018 Sun	28	29	25	1500	400	661	78
21.	25/07/2018 Wed	9	19	9	20	3	413	81
22.	29/07/2018 Sun	17	29	18	340	96	620	39
23.	01/08/2018 Wed	19	21	6	20	8	401	17
24.	05/08/2018 Sun	30	26	26	500	130	820	81
25.	08/08/2018 Wed	29	19	---	22	6	441	10
26.	12/08/2018 Sun	27	23	---	330	102	799	43
27.	15/08/2018 Wed	1	22	ΚΛΕΙΣΤΟ	1350	480	613	29
28.	19/08/2018 Sun	19	25	7	464	186	825	44
29.	22/08/2018 Wed	---	15	17	120	60	511	31
30.	26/08/2018 Sun	---	---	11	600	240	742	33
31.	29/08/2018 Wed	11	16	39	66	30	330	10
32.	02/09/2018 Sun	8	26	13	390	260	578	32
33.	05/09/2018 Wed	24	32	---	40	22	274	9
34.	09/09/2018 Sun	14	18	12	60	0	236	37
35.	12/09/2018 Wed	18	17	8	42	18	215	16
36.	16/09/2018 Sun	18	29	9	70	30	409	42